

Orde van dienst

Witte Donderdag

14 april 2022

Orgelspel

We gaan zitten rond de tafel

Welkom en mededelingen

Openingswoorden

V. Wie woont in de hoede van de allerhoogste God

G. OVERNACHT IN DE SCHADUW VAN DE MACHTIGE

V. Bij nacht en ontij heb je niets te vrezen

G. HIJ IS EEN SCHILD, EEN MUUR OM JE HEEN

FLB 81: 1, 2 en 8

Sjong foar God de Hear, dy't ús libben sparre!
Jakob hat alear witten wa't him droech:
dy't de fijan sloech en syn folk beware.

Set de psalmen yn, lit de trommen hearre,
slaan de tamboeryn! sjoch, de moanne is rûn,
fier in nij ferbûn, jong en âld tegearre!

Libje fan myn trou. Sis My dyn begearen.
Rop My oan. Ik jou wat dyn mûle wol,
ivich leafdevol, machtich as alearn.

Uitleg bij de schikking

Gebed van de Witte donderdag

1e lezing: Exodus 12: 1 – 14

12¹De HEER zei tegen Mozes en Aäron, nog in Egypte: 2'Voortaan moet deze maand bij jullie de eerste maand van het jaar zijn. 3Zeg tegen de hele gemeenschap van Israëel:

“Op de tiende van deze maand moet elke familie een lam of een bokje uitkiezen, elk gezin één. ⁴Gezinnen die te klein zijn om een heel dier te eten, nemen er samen met hun naaste burensamen, rekening houdend met het aantal personen en met wat ieder nodig heeft. ⁵Het mag het jong van een schaap zijn of het jong van een geit, als het maar een mannelijk dier van één jaar oud is zonder enig gebrek. ⁶Houd dat apart tot de veertiende van deze maand; die dag moet de voltallige gemeenschap van Israël de dieren in de avondschemer slachten. ⁷Het bloed moeten jullie bij elk huis waarin een dier gegeten wordt, aan de beide deurposten en aan de bovendorpel strijken. ⁸Rooster het vlees en eet het nog diezelfde nacht, met ongedesemd brood en bittere kruiden. ⁹Het dier mag niet halfgaar of gekookt worden gegeten, maar uitsluitend geroosterd, en in zijn geheel: met kop, poten en ingewanden. ¹⁰Zorg dat er de volgende morgen niets meer van over is. Mocht er toch iets overblijven, dan moet je dat verbranden. ¹¹Zo moeten jullie het eten: met je gordel om, je sandalen aan en je staf in de hand, in grote haast. Dit is een maaltijd ter ere van de HEER, het pesachmaal. ¹²Ik zal die nacht rondgaan door Egypte, en ik zal daar alle eerstgeborenen doden, zowel van de mensen als van het vee, en ik zal alle Egyptische goden van hun voetstuk stoten, want ik ben de HEER. ¹³Maar jullie zal ik voorbijgaan: aan het bloed zal ik jullie huizen herkennen, en door dat merkteken zal de dodelijke plaag waarmee ik Egypte straf, jullie niet treffen. ¹⁴Die dag moet voortaan een gedenkdag zijn, die je moet vieren als een feest ter ere van de HEER. Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht, alle komende generaties moeten die dag vieren.

Lied op melodie 'Daar juicht een toon'

Wij trekken nu het diensthuis uit,
Egyptes rijkdom onze buit.
de dood ging onze deur voorbij,
want bloed was daar en bloed maakt vrij.

En voor ons ligt nu de woestijn,
waar God de Heer de gids zal zijn.
En God heeft ons een land beloofd:
de naam des Heren zij geloofd!

Wij trekken door woestijn en zand,
verlosten uit Egypteland.
Geen vijand, die ons tegenstreeft,
waar ons de Heer zijn zegen geeft.

2^e lezing: Johannes 13: 1-15

13¹Het was kort voor het pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader. Hij had de mensen die hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. ²Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd. De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet Jezus te verraden. ³Jezus, die wist dat de Vader hem alle macht had gegeven, dat hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, ⁴stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om ⁵en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die hij omgeslagen had. ⁶Toen hij bij Simon Petrus kwam, zei deze: 'U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?' ⁷Jezus antwoordde: 'Wat ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen.' ⁸'O nee,' zei Petrus,

'mijn voeten zult u niet wassen, nooit!' Maar toen Jezus zei: 'Als ik ze niet mag wassen, kun je niet bij mij horen,'⁹ antwoordde hij: 'Heer, dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd!'¹⁰ Hierop zei Jezus: 'Wie gebaad heeft hoeft alleen nog zijn voeten te wassen, hij is al helemaal rein. Jullie zijn dus rein – maar niet allemaal.'¹¹ Hij wist namelijk wie hem zou verraden, daarom zei hij dat ze niet allemaal rein waren.¹² Toen hij hun voeten gewassen had, deed hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats. 'Begrijpen jullie wat ik gedaan heb?' vroeg hij.¹³ 'Jullie zeggen altijd "meester" en "Heer" tegen mij, en terecht, want dat ben ik ook.'¹⁴ Als ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen.¹⁵ Ik heb een voorbeeld gegeven; wat ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen.

Lied 'Die alle eer hebt afgelegd' (mel. Lied 512)

Die alle eer hebt afgelegd,
ontkleed van waardigheid,
ons metterdaad hebt toegezegd
de weg van dienstbaarheid.

Die zich voor mensen heeft omgord
aan ons zich heeft gehecht,
de herder die zelf lam ook wordt,
de heer bukt als een knecht.

Gebroken brood van deze dag,
zo rood als bloed de wijn,
gedenken wij dat hij ons gaf
in Gods Naam vrij te zijn.

Vrij van de schuld en van de macht
die ons ter neder dwingt,
vrij om te leven uit zijn kracht
tot alles vrede zingt.

3^e lezing: Lucas 22: 7-20

⁷De dag van het Ongedesemde brood waarop het pesachlam geslacht moest worden, brak aan. ⁸Jezus stuurde Petrus en Johannes op pad met de woorden: 'Ga voor ons het pesachmaal bereiden, zodat we het kunnen eten.' ⁹Ze vroegen hem: 'Waar wilt u dat we het bereiden?' ¹⁰Hij antwoordde: 'Let op, wanneer jullie de stad in gegaan zijn, zal jullie een man tegemoet komen die een kruik water draagt. Volg hem naar het huis waar hij binnengaat, ¹¹en zeg tegen de heer van dat huis: "De meester vraagt u: 'Waar is het gastenvertrek waar ik met mijn leerlingen het pesachmaal kan eten?'" ¹²Hij zal jullie een grote bovenzaal wijzen die al is ingericht; maak het daar klaar.' ¹³Ze gingen op weg, en alles gebeurde zoals hij gezegd had, en ze bereidden het pesachmaal. ¹⁴Toen het zover was, ging hij samen met de apostelen aanliggen voor de maaltijd. ¹⁵Hij zei tegen hen: 'Ik heb er hevig naar verlangd dit pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt. ¹⁶Want ik zeg jullie: ik zal geen pesachmaal meer eten voordat het zijn vervulling heeft gevonden in het koninkrijk van God.' ¹⁷Hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en zei: 'Neem deze beker en geef hem aan elkaar door. ¹⁸Want ik zeg jullie: vanaf nu zal ik niet meer drinken van de vrucht van de wijnstok tot het koninkrijk van God gekomen is.' ¹⁹En hij nam een brood, sprak het dankgebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Dit is mijn lichaam dat voor jullie gegeven wordt. Doe dit, telkens opnieuw, om mij te gedenken.' ²⁰Zo nam hij na de maaltijd ook de beker, en zei:

'Deze beker, die voor jullie wordt uitgegoten, is het nieuwe verbond dat door mijn bloed gesloten wordt.

Luisteren naar Sela 'Aan uw tafel'

*U nodigt mij aan tafel, om dicht bij U te zijn;
te proeven van het leven, dat U deelt door brood en wijn.*

*U leidt mij in de stilte, ik volg U met ontzag:
een plaats van rust waar ik U ontmoeten mag.*

*U ziet mijn hart en leven, de onrust die verwacht;
mijn onbesproken vragen, die er leven in mijn hart.
U kent al mijn gedachten, verbergen kan niet meer:
in vertrouwen leg ik alles voor U neer.*

*De beker in uw handen, neem ik vol liefde aan,
uit handen die verwond zijn, waarin de tekens staan.
Geen woorden meer van oordeel, genade onverdiend,
die aan tafel wordt geproefd en wordt gezien.*

*U deelt met mij de maaltijd, reikt mij verzoening aan.
Uw liefde is nog groter dan de schuld die is voldaan.
U toont mij uw genade, die werkzaam is in mij:
door de kracht van uw genade ben ik vrij!*

Overdenking

Voorbeden en stil gebed

Klaarmaken van de tafel

Tafelgebed

V. De Eeuwige zal bij u zijn.

G. DE EEUWIGE ZAL U BEWAREN

V. Verheft uw harten

G. WIJ ZIJN MET ONS HART BIJ GOD

V. Laten wij God danken

G. HIJ IS ONZE DANKBAARHEID WAARDIG.

Lied 405: 4

Heilig, heilig, heilig! Heer, God almachtig
hemel, zee en aarde verhoogt uw heerlijkheid.
Heilig, heilig, heilig! Liefdevol en machtig,
Drievuldig God, die één in wezen zijt.

Onze Vader

Gemeenschap van brood en wijn

Dankgebed

Lofzang FLB 136: 1

Sjong foar God, de heechste Hear,
sjong syn goedens kear op kear!
Syn genede sûnder ein
hâldt ús de iuwen troch oerein.

Lezing: Lucas 22: 39

³⁹Hij vertrok en ging volgens zijn gewoonte naar de Olijfberg.
De leerlingen volgden hem.

Gezang 180: 1 en 2

Gethsémane, die nacht moest eenmaal komen.
De Heiland heeft bewust die weg genomen.
Hij laat zijn doel niet los, wijkt niet terzijde,
aanvaardt het lijden.

Hoe dichtbij is de hof, waar Gij gewaakt hebt;
verstaanbaar is de klacht, die Gij geslaakt hebt.
Nog leeft de haat, die U kwam overvallen:
zo zijn wij allen.

Tijdens dit lied worden brood en wijn de kerk uit gedragen

Lezing: Lucas 22: 40-43

⁴⁰Toen hij daar was aangekomen, zei hij tegen hen: 'Bid dat jullie niet in beproeving komen.' ⁴¹En hij liep bij hen weg, tot ongeveer een steenworp ver, en knielde daarna neer om te bidden. Hij bad: ⁴²'Vader, als u het wilt, neem dan deze beker van mij weg. Maar laat niet wat ik wil, maar wat u wilt gebeuren.' ⁴³Uit de hemel verscheen hem een engel om hem kracht te geven.

Gezang 180: 3 en 4

Wie heeft gewaakt van die het naaste stonden?
Hij heeft hen driemaal slapende gevonden.
hij ging terug en heeft alleen geleden,
eenzaam gebeden:

Laat Vader, deze beker Mij voorbijgaan;
waar zijn de eng'len die Mij kunnen bijstaan?
Maar, zo Ik niet dit lijden mag ontvlieden,
uw wil geschiede.

Tijdens dit lied wordt het antependium en de stola de kerk
uitgedragen

Lezing: Lucas 22: 44-46

⁴⁴Hij werd overvallen door doodsangst, maar bleef bidden; zijn zweet viel in grote druppels als bloed op de grond. ⁴⁵Toen hij na zijn gebed opstond en terugliep naar de leerlingen, zag hij dat

ze van verdriet in slaap waren gevallen, ⁴⁶en hij zei tegen hen: 'Waarom slapen jullie? Sta op en bid dat jullie niet in beproeving komen.'

Gezang 180: 5 en 6

Altijd zal Jezus weer in doodsstrijd wezen,
tot aan het eind der wereld moet Hij vrezen,
zijn eigen jongeren in slaap te ontdekken.
Wat zou hen wekken?

In angst en tranen werd zijn strijd gestreden.
Toen kon Hij toebereid naar voren treden.
De duisternis kon, wat zij mocht verzinnen,
Hem niet verwinnen.

Tijdens dit lied wordt de schikking de kerk uitgedragen

Zingen: 'Blijf bij Mij en waak hier met Mij' (5x)

The image shows three staves of musical notation in G major (one flat) and common time (C). The lyrics are written below the notes. The first staff contains the first two measures: 'Blijf bij Mij en waak hier met Mij,'. The second staff contains the next two measures: 'wa - kend en bid - dend,'. The third staff contains the final two measures: 'wa - kend en bid - dend.' and ends with a double bar line and repeat dots.

Blijf bij Mij en waak hier met Mij,
wa - kend en bid - dend,
wa - kend en bid - dend.

We gaan in stilte uiteen.

'KOM WE GAAN'
ZEGT HIJ
EN ACHTER ONS EEN UITGEKLEDE KERK
NAAKT.
TE KIJK GEZET

STOM ORGEL
DODE KAARSEN
VOOR EEN STERVENDE MENS
GODVERLATEN PLAATS IN EEN
GODVERGETEN WERELD

WAT STA JE DAAR NOG
MET JE TOREN OMHOOG IN DE NACHT?
STORT TOCH IN!
TOCHTHOEK. MET JE KOUDE WIND
ROND JE LEGE BANKEN!

WEG VAN HIER
NAAR NERGENSHUIZEN
NAAR NIEMAND- OOK-GOD-WEET-NIET-WAAR-NAAR-TOE
NAAR HUIS EN BED
SLAPEN
'T IS AL LAAT
EN VERGETEN DAT HET...

'KOM WE GAAN'
ZEGT HIJ
EN ALLES STAAT STIL.